

Alulnézetből

– **Hogyan emlékszel a gyerekkorodra?**

– Budajenőn éltem 14 éves koromig nagyszüleimmel, édesanyámmal és öcsémmel. Zárkóztam gyerek voltam. Kiskoromtól kezdve csak a rajzolás, a könyvek és a természet kötött le. Nagyon erős benyomást tett rám az a kettősség, amely nagyszüleim feudális jellegű paraszt-földműves kultúrája és édesanyám nyitott, liberális világlátása között feszült. Nagyszüleim egy családcentrikus, zárt világot képviseltek, melyben a munka a legfőbb erkölcsi motívum. Megtanítottak arra a makacs kitarásra, amellyel ők a szikkadt földből gazdaságot teremtettek, ebből az erőből mérítve küzdök meg szakmám és a társadalom akadályaival. Édesanyám pedig mindent megtett azért, hogy új perspektívából legyünk képesek látni világunkat és megtanított álmodni. Nagyon sokat utaztunk, sátoroztunk, bejártuk egész Magyarországot, arborétumokat, múzeumokat, koncerteket és filmeket mutatott öcsémnek és nekem. Az ő szellemi szabadsága engedett művészi pályára. Örökké hálás leszek ezért is neki.

– **Hogyan alkotsz, mi az az élmény, melyik az a pillanat, amelyik megihlet?**

– Két dolog készíttet alkotásra. Az egyik az élmények kifejezése. Ez lehet örömteli, vagy gyötör, esetleg közönyös. Ezt a fajta munkamenedzert tartom az önkifejezés l'art pour l'art módjának. Minden ember alapvető jogának. Ebből az érzésből mérítve készülnek a műtárgy jellegű alkotásaim: grafika, festmény, szobor, hangszeres zene, versek. Ezeket a produktumokat kicsit magánügynek tartom, olyasmi, mint a gyónás, bár tudom, hogy a művészvilágnak leginkább ilyen formában szokása megnyilvánulni. Én is dolgozom így is, de nem célozom teljesen ilyen típusú reprezentációra (kiállítás, fellépés) korlátozni alkotótevékenységemet.

A másik dolog, mely inspirál, a társadalom felé való kommunikáció, a társadalom esetleges fejlesztése a művészet és tudomány erejével. Ez egy gyakorlatias, praktikus megközelítés, melyben nem az alkotó szubjektivitása dönti el a mű tartalmát, hanem az eszmei tartalom határozza meg a műfajt és kontextust. Bár kicsit demagógnak is tűnhet, de ezt tartom a publikus művészet feladatának. Az alvó szemek nyitogatását, ébresztését.

– **Mivel több művészeti ág határán állsz, szerves kapcsolatban más műfajokkal, van-e „kedvenced” az irodalomban, a képzőművészetben, vagy a zenében?**

– Van persze. Irodalomban leginkább a kognitív tudományok szakirodalmát tartom a legtöbbről, de nagyon szeretem a dokumentarista szépirodalmat is, főleg a

Bónyai Barbara 1975-ben született Budapesten. Miután a Nyíregyházi Művészeti Szakközépiskola alkalmazott grafika szakán leérettségizett, sikeres felvételit tett a Magyar Képzőművészeti Egyetem képzőművészeti szakára, majd hat év múlva ugyanitt szobrász szakon végzett. Egyetemi éve alatt a Theoréma, Katona Imre alternatív színházába készített díszleteket, saját darabot rendezett, színjátzott és kipróbálta magát szinte az összes neoavantgard képzőművészeti irányzatban: készített auditív performanszokat, mobiliszobrokat, installációkat, de nem idegen tőle a fanzine, a rap, az arte povera kifejezésforma sem csakúgy, mint a graffity, a party-installációk és flyerek, a multi-és internédia, a japán-amerikai manga, vagy a hasonló elemeket hordozó képregény, a comix sem. 1999-ben, miután mélyebben is megismerkedett a zen buddhizmussal, részben megrendelésre több ilyen témájú szobrot készített. Művészetében a lázadó punk kultúra él to-

magyar érdekltségű művekből tudok méríteni. Azt gondolom, hogy a magyar nyelv egy speciális gondolkodási formát rejt, melyet kötelességünk óvni és fejleszteni az utókor érdekében.

A képzőművészetben a szociálisan érzékeny alkotókat kedvelem. Manapság leginkább a médiában, a filmművészetben és az Interneten találkozom ilyesmivel. A szobrászat szinte minden formája lenyűgöz. Sokat meritek mindenfajta népművészetből, szeretem a koncept giccek, a naív és indusztriális művészetet, a body art-ot, a land art-ot és a mangát is.

Zenében is mindenevő vagyok. Minden stílusból vannak kedvenceim. Bach-tól, Bartóktól a hip-hoppon keresztül az arab zenéig. Nagyon szeretem a kísérleti zenéket.

– **Alkotásaidban néha súlyos társadalombírálat rejlik. Van-e olyan kor, amelyben szívesen élnél, olyan történelmi személy, akit tisztelsz, olyan (hit)vallás, amely igazán a magadénak érzel?**

– Ha választhatnék is, ebben a korban élnék leginkább. Hatalmas lehetőségeket látok a jelenlegi korban. Nagyon örülök, hogy mai időkben és Magyarországon lehetek. Bár a világ tele van problémákkal, ez mégis csak

kihívást és próbatételt jelent számomra. Nagyon sokat tanulok az afro-amerikai szabadságharcosoktól, Malcolm X-től és Martin Luther King-től és Tenzin Gyatso-tól, a XIV. Dalai Lama-tól.

– **Min dolgozol most?**

– Animációs filmet készítek. Remélem nemsokára többet is mondhatok róla, de egyelőre még stúdiómunka folyik. Annyit azért elárulhatok, hogy a történet, az animációk, a szövegek és a zenék saját melók. Szerintem izgalmas és megrázó kordokumentum lesz korunk Közép-Kelet-Európájáról.

– **Mi a kedvenc virágod?**

– Mind.

– **Hogyan lehet megismerni művészi világot, közelebbi kapcsolatba lépni veled?**

– Egyelőre az IWTW-en és a Myspace-en, vagy Budakeszin. Néha fellépek és kiállítások, de szerencsére most nem igazán van erre időm az alkotás miatt.

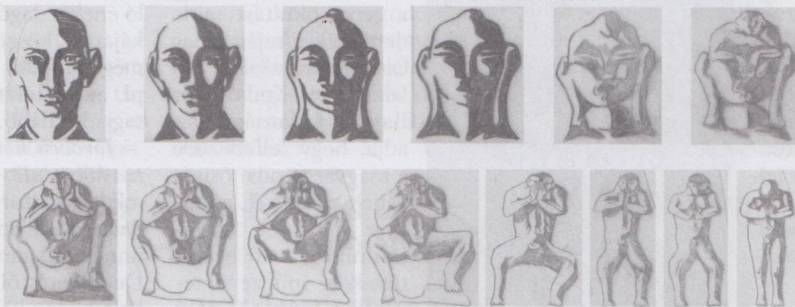
Webcímeim:

<http://www.myspace.com/bonyai>;
<http://www.myspace.com/barboinjectq>;
<http://www.myspace.com/barboiqfeaturing>;
<http://www.myspace.com/prisonalitybarboinjectq>

Galgóczy Zsuzsa

(Bónyai Barbara, a Budakeszi Kultúra Alapítvány Lakóhelyünk értékei című, 2007-es pályázatának második helyezetteje volt képzőművészeti kategóriába, felnőtt korcsoportban)

Portré a címlapon

vább, a rombolást tömény expresszionizmussal, társadalmat építő aktivitásra és izzásra cserélve. Barbara olyan világban érzi otthon magát, ahol nincs bebetonozott helye a dolgoknak, a köztáblába vésett szabályok és velünk született kiváltságok. A szeretet szabadsága igazságtalannak, lélektelennek és felszínesnek tartja azt a világot, amely a társadalom jelenlegi intézményeiben kifejezést nyer. Ahogyan a fönt lévők elosztják, hogy a fényből mennyi juthat a lejjebb lévőknek, vagy éppen a társadalom peremén élőknek. Hogy az elit-értelmiség egymásnak, vagy a könyvtáraknak, a művészek a galériák szűk rétegének és nem a tágabb környezetnek, a hétköznapi embereknek alkotnak. A Barbara által művelt egyik stílust Germano Celant olasz művészettörténész szegényművészetnek nevezte el. Pierre Restany művészeteoretikus, a neovantgard mozgalom szervezője pedig a gazdag világ elleni gerillaművészetként határozta meg, amely belső tartalmát tekintve nélküli a fejnkölt érzelmeket, anyagaiban pedig a maradandó bronzot és a márványt.

A mindennapi költségeit részben takarításból és építőipari munkából fedező Barbarát személyes múltja, gyerekkora, családi kapcsolatai arra a világra emlékeztetik, amelyből nagyon nehéz kitörni, ennek a „magas” kultúrát és öncélúan magába zárt esztétikumot elutasító világnak a dacos, már-már provokatív „szub”-kultúrája, lázadása érezhető lényében, alkotásaiban.

